

Korkeakouluopiskelijoiden hätähuuto: Selviytyminen ei tarkoita hyvinvointia

Yliopisto-opiskelijoiden etäopetus on jatkunut jo yli vuoden. Arjessamme korostuvat yksinäisyys, motivaation puute ja toivottomuus. Opiskelijat heräävät milloin sattuu ja jaksavat opiskella päivässä itsenäisesti vain hetken. Tämä ei enää kosketa pelkästään niitä, jotka voivat huonoiten. Suomen hallitus ei ole tarjonnut tarpeellisia ja konkreettisia poliittisia ratkaisuja korkeakouluopiskelijoiden tilanteeseen. Vinkit oman elämän kalenterointiin tai tsemppit jaksamiseen ovat ala-arvoisia tilanteessa, jossa kokonainen sukupolvi korkeakouluopiskelijoita kärsii poikkeusoloista ja sen aiheuttamista vakavista lieveilmiöistä. Jaksamattomuus ei ole yksittäisen opiskelijan asenneongelma. Kyse on rakenteellisesta, koko sukupolvea koskettavasta kriisistä, johon on nyt tartuttava. Tämä kannanotto on meidän hätähuutomme: Selviytyminen ei tarkoita hyvinvointia.

Korkeakouluopiskelijoiden ahdinko vaatii konkreettisia toimia. Opintotuen opintopistevaatimusten helpotus ja opintolainahyvityksen huojennus kaikille korona-aikana korkeakoulututkintoaan suorittaville ovat toimia, jotka vähintään on tehtävä. Muutokset opetuksessa ovat vaikuttaneet väistämättä jokaisen korkeakouluopiskelijan opintoihin ja hyvinvointiin, eikä opintopisteiden paikallaan junaamiseen tule vaatia erillistä selvitystä, sillä selvityskirjelmän tekeminen koettelee jo valmiiksi uupuneita opiskelijoita. Poikkeuksellisenä aikana 10 opintopistettä vuodessa on riittävä ja valmistuminen saa venyä vuodella ilman sanktioita. Opiskelijoilta ei voida vaatia poikkeuksellisessa tilanteessa normaalia suoriutumista opintojen osalta.

Hallitus kehotti tiedotustilaisuudessaan hakemaan apua uupumukseen. Todellisuus on kuitenkin, että terveystalvomme YTHS:n piiriin on vuodenvaihteessa tapahtuneen laajentumisen jälkeen ollut melkein mahdotonta päästä. Resurssit eivät vastanneet opiskelijoiden tarvetta aiemminkaan. Arkeamme on ollut päivien, viikkojen ja jopa kuukausien odotus hoitoon pääsyyn ja esimerkiksi jonot psykiatrilta ovat olleet yli puoli vuotta. Tällä hetkellä tilanne on kuitenkin vielä entistä katastrofaalisempi; Ajanvarauspalvelu SelfChat on ollut poissa käytöstä jo kolme kuukautta, joten avun saaminen on todella haastavaa. Tähän mennessä YTHS:lle ohjattu lisärahoitus on vain paikannut jo olemassa olleita vuotokohtia. Kriisitilanteessa syntyneet ja syventyneet mielenterveysongelmat tarvitsevat oman ylimääräisen budjettinsa.

Opiskelijat käyvät tällä hetkellä selviytymiskamppailua. Ainoa asia, joka pitää meidät pinnalla on kliseinen toivo paremmasta huomista. Harva asia romahduttaa opiskelijan jaksamista yhtä paljon, kuin linjaus etäopetuksen jatkumisesta taas ensi lukukaudella. Päätöstä ei tule tehdä löyhin perustein. Jokaisen linjauksen tulee olla joustava ja ottaa huomioon pandemiatilanteen kehittyminen. Käytännön on oltava linjassa päätösten kanssa. Jos opiskelijat ovat etäopetuksessa, ei heitä voida samaan aikaan vaatia tenttimään opintosuorituksia fyysisesti yliopistolla. Jos etäopetusta päätetään jatkaa ensi syksynä, opetuksen laatuun on panostettava. Opiskelijoiden oikeus laadukkaaseen ja turvalliseen koulutukseen täytyy taata myös poikkeusaikana.

Edunvalvojinamme eivät toimi hyvinvoinnin ammattilaiset, vaan yhtäläillä uupumuksesta kärsivät opiskelijat. Me olemme väliinputoajia – haavoittuvaisia nuoria aikuisia keskellä suuria elämänmuutoksia. Siksi sosiaaliset suhteet ja yhteisöllisyys ovat avainasemassa opiskelijoiden jaksamisen kannalta. Uupumus ja muut mieltä varjostavat ongelmat ovat meidän synkkä sukupolvikokemuksemme, jotka tarvitsevat tehokkaita ratkaisuja. Vaadimme Suomen hallitukselta uutta tiedotustilaisuutta, jossa tilanteemme vakavuus huomioidaan ja siihen vastataan konkreettisin keinoin.

Opiskelijoita ei saa kohdella kuin liukuhihnataravaa, jonka voi mekaanisesti muuntaa tulevaisuuden työvoimaksi. Yhteisestä hyvinvoinnista huolehtiminen on ensiarvoisen tärkeää, jotta yhteiskuntaa riepottelevasta kriisistä palautuminen on mahdollista. Miten pystymme rakentamaan yhteiskuntaa koronan jälkeen, kun tulevaisuuden asiantuntijat ovat burnoutissa jo ennen työelämää?